

Gdyli śpiewał,
Bilnie działał,
Grawia cże
Gwoźdny statof,
A twój świątob
Gradny je.

Ša ſtať ſprózny
Na poj mózny
Luboſcz ma;
Bóh paſ ſtwérny
Pſches ſpaſ měrny
Čeritwoſcz da.

Učech ty spěwach,
Gswěrnje džělaſch
Wſchědne dnj;
Džení pak ſwjaſtj,
Duschi datj,
Wotvoceňtj.

Snjebjeb man
Njeh czi skman
Zivnošč je;
Ziva woda,
Kiz Bóh woda,
Roffchem cze!

Scherlike nijedzeiske kappjen.

Wudawa ſoftóřdu ſobotu w Gsmoler jez ſníhicejšíchčerni w Budujschiuje a je tam ſa ſchtwórlětnu pſchedpłatu 40 np. doſtač.

17. njeđžela po ſwj. Trojizy.

PIÓR, NIZ ŁOPJENA!

Lut. 13, 6.

A tvoří psychiátr a pytaře plod v našem
a njenamaka nicžo.

Hdyž w naszych Gserbach swój żniwy swojedzeń
swiecimy, je wjetši dżel pósnych płodów sbożownie do
brożniow shromadzen, a dawno smy też preniežki sahrody
woptawali; druhí dżel teho, schtož schzedra rufa Boha,
naschego fastararja a sežiwjerja, nam kóžde lěto mobradża,
dýrbi pač tehdy hishcze wonka roscz a srawicž. Duž
wobras horfach našpomnjeneho pschirunania wo figowym
schtomje w tychle njedželsach, hdżež je domfhowanka najbóle
nimy, saposdzenij njeje. Kaž tamy čłowjek do swojeje
winizy pschischedsci płoduy pytasche na swojim figowzu,
tač něchtóžfisi nětk pschistupuje, so by ſebi naſchęziſpal
forbiſ ſłódkich winowych ficzow abo czerwienoliczkatych
jabłukow. Hacž też budže swoje dżelo ſ duchownej myſlu
ežinicž? Hlej, fſch eſcž i jano, drjewo, fotrež swój
płód dawa w swojim čaſu, ma a chze bycž twoje ſnamjo.

Druhe schtomý ſu bješ dwěla rjeńsche a nahladnische: wýbozý ſroſczena ſczéjaza ſipa pſched durjemi twojeje khěže, ſylný dub w lěšu, kíž ſwoje haſoſy ſchěroko roſ- pſcheczéra, zypressa na horje Hermon a zedra na Libanonje; ale twoje ſnamjo njeiſu. Gſwój nadawč drje tež maju. Njech maju wužitne drjetvo podawacž, njech ſu ſadžene, woſſchewjazý khłódź wotpocžowazemu poſſicžecž abo wóczko nam ſwjeſelecž ſe ſwojej huftej ſelenej liſcžowej krónu, —

płodny nichtó na nich njepřta. Kawopak ſo na ſadowym ſchtemje nicžo wjazd njepřta, hacž jeno, ſo bý płodny na in a fany býł. W žanym druhim nastupanju ſo ſ tamními měricž njemóže, w tutym nastupanju ſo ſ nich žadny ſ nim měricž njemóže. Swojich płodów dla je psches nije wſchē a nam tak wažny, ſo na njón wſchu prózu sahrodnisfeho plahowanja wažimy.

Tego dla figowž, wo fotrymž čítamъ: „A wón
pschińdje a pytaſche plodъ na nim,” byt ty, fſchesczijano.
Pſchetož uasch knjeg ſeſuš praji: „Ja bym waſ
wuſwolił a poſtajik, ſo býſhcze wty ſchli a plód pſchi-
njeſli, a ſo by wasch plód woſtał.

Tón Bóh všchěch čłowískich džěcži ma jich došč, na
kotrychž žaneплоду njepta. To njejšu jenož pořanjo,
kotrymž Bóh, kaž Pawoł w Athenje předowasche,
w sachodních čaſzach je dopusčežil, so ſu po ſtwojich
puczach kchodzili, ale tež hacž do dženſniſcheho dnja kaž
ſwonkach kſchecžijanstwa, tak ſrjedža mjes uami vſchitzh,
kotsiž hacž runjež ſ kóle abo mjenje ſawinovatej nje-
wědomnoſczu, dha tola „ſ njewědomnoſczu“ nicžo wo-
kwesta Sbóžnika njerodža. Woniплоду pſchinjeſcz njemóža,
dokelž pſchi Žeſuſowym ſłówje wostanie: „Bjese mnje
njemóžecze nicžo cžinicž.“ Héwaſ wſchaf móže čłowíſſi
duch, ſam ſebi pſchewostajeny, derje tež na vſcho rjane,
wérne, prawe, ſuboſne a khwalobne ſloženy bycž a ſe
ſtwojeho ſchaza wudawacž, ſchtož ſ wokſchewjenju, ſ polep-
ſchenju a ſ powſchitkemu wužitkej ſo hodži. Rajke
bohate fcženje ducha namakam h. pſch. w ſpižach nadob-
nych wucžených Grichow starých čaſzow! Rajke něžne

kwětki wohladamy we wustojnoſczech a wedomnoſczech tež tajkich, kiz w najwyschim bohuſel ſ nami pſches jene njeſbu! Wulka njeprawda by byla, wo wſhem, ſchtož je člowjeftwo w ſwojej mozy a ſe ſwojeho roſoma dozpiło abo dozpicz ſpýtało, ſudzicž: Scjerb, ſcjerb. Bóh ſwarmij! Wón ſam je ſudnik a ſměje měru, wſchech prawje ſudzicž. Ale wo plód ſo jow njeſedna, jenož wo kraſne liceze a kčenje. Dha wſchaf móža tajzy, ſu-li ſprawneje wutroby, ſwoje město počuje wupjelnicž. Ty pač, kiz ſpěvaſch: „Szym ſaſheczpjeny do Chrysta, kiz tež mi ſwojoh' Ducha da,” tehdy hafle ſwoje město ſwupjelnich, hdyz ſy plódny; a njesapomí, ſlepje ſawěſcze a, ſměm-li prajicž, bóle k czechzi ſwojeho ſtvořicžela ſprawný njeſheſeſzian ſwoje powołanie ſastara, hacž kſheſeſzian bjes ploda, kaž kóždy druh ſchom abo ſek na ſwojim blaku, hdzež ſteji, wjazy hódný je dyžli njeplódny ſigowz we winizy.

¶ cžemu hewaſ budžishe twój Bóh tebje, tu džiwju haſou, dobreho plodžil w kupjeli noweho narodženja, eže pſcheſadžil do ſwojeje winizy, kotař je jeho ſwiatata zyrkej a korenje twojeho mlodeho žiwenja ſ dobrej, mjehefje, czechle ſemju kſheſeſzianskeho domu, kſheſeſzianske ſchule, kſheſeſzianskeje možadyl wodžewal? Na njeſbu da eži ſchadžecž blónzu ſwojeje hnady, a jeho žohnowanje w ſemſtich a pſchede wſhem w njebjeſtich wězach ſo na tebje nět̄ kaž roža ſ rauſtich ſerow, potom kaž woplodžazh deſhežik wuliwashe. Sznano czechniſeſe tež někotry wichornimo tebje, ſo eži bě, kaž dyrbjal ſdychowacž: Wſchitko dže na mnje, ale ty wjedžishe tež, ſo dyrbjeſe eži jenož k temu bluzicž, ſo by ſo ežim hľubje a twjerdscho ſakorenil. A ſaczuwashe-li wótry nōž njebjeſkeho ſahrodnika ſa czaſtyschnoſeſe w ſwojim czele, dha mějeſche tola tón troscht, ſo, kohož tón ſenjek ſubo ma, teho khosta a ſo, hdyz njecha lenja haſosa plody pſchinjeſcz, druhdy nježo njeponha kiba wobrěſanje a wuežiſeſenje. Tola doſež! Schto je trjeba wjazy hiſheze powjedacž wo ſmilnoſeſi a ſwěrnoſeſi twojeho Boha! Schtožkuſi wustojny a pilny na ſwojim ſchomiku ežini, to a tyžaz kročž wjazy je na tebi ežini tón twój Wótz, niz dokež by ty jeho prjedy lubowaſ, ale dokež tebje lubuje. ¶ ežomu to, hacž ſo možl pſchińcž a plody pytačž na tebi?

Plody, wérne na ſchomje roſczenie, niz napowjeshane plody. Tón, kiz ſ plomjenithm wócežkom do wutroby hlađo, ſo njeſawa ſjebacž. Hodowny ſchomik ſe ſwojej mnohej piſanej pých ſrjedž naheje ſymy rěči džiwnje k nami a ma wjele na ſebi, ale kažki dyrbji naſch plód býč, ſo by wostał, njeniujžy wostał do wěčnoſeſe, ſlepje nam ſadowy ſchom wonkach poſkaſuje. W plodze ſnuteſkomne žiwenje, býče, hódnoseſz a móž na ſwětlo ſtupi; „Dobry ſchom njeſož ſle plody a ſhnily ſchom njeſož dobre plody pſchinjeſcz.” Ty ſy mot Boha Wótza w mozy ſwiateho Ducha pſches wérnu do Jezom Chrysta nowy člowjek plodžený, duž dyrbja twoje plody býč plody noweho, ſ wýboka eži dateho žiwenja. Plody wérny rěčaju abo plody prawdoſeſe abo plody Ducha. A k o t r e te ſu, Pawoł nam praji: „Plód Ducha je luboſež, wježeloſež, mér, ſcjerpliwoſež, luboſnoſež, dobročiwoſež, wéra, czechloſež, pózcežiwoſež.” W naſchim hicžu a kholdeženju, ežinjenju a wostajenju, rěčenju a myſlenju, w naſchim zylkym žiwenju mam ſo poſkaſowacž, ſchto ſmy. Dobre hnuča a ſacžueča ſu hole ſopjena, njeſuňkholdeža ſi nich poſkuta a wéra. Pobožne rěčze a ſłowa na hubomaj ſu hole ſopjena, njeſbu ſi ſkutli po tym. Kemschikholdeženje je kaž hole ſopjena, je-li ſo ſo

njeprózujesč, kaž poſkuchar tak tež ežinjer Bóhho ſłowa býč. Tow maſch, kſheſeſzijano, ſwoje wulke, kraſne poſołanie. Wostaj wjetſchim ſchomam jich rjeſche liceze a ſchtož hewaſ maju. Ty hlađaj na ſigowz, kiz plody dawa. Žemu ſo runacž, na tym maſch doſež ežinieč, to pač tež njeindže pſches móž Božu w tebi.

To je nět̄ praſchenje: Budže dha twój ſenjek na tebi ſamakacž, ſchtož pyta? „A njenamaka nježo”, w pſchiruňanju ežitam. So to njeby ſo tebi placilo! Ty ſnajesč ſakon: „Kóždy ſchom, kiz dobre plody njeſchinjeſky, budže porubany a do wohenga ežiſnjeny”; ty wěſch tež pſchikajnju ſo njeplódny ſigowz: „Porubaj jón; ſchto wón ſemju ſadžewa”? Džak budž Bohu, tež ſarečník, kiz ſa naž prožy, tu je. „Wostaj jón hiſheze to lěto”. Napoſledku pač dyrbji tola Boža ſcjerpliwoſež a doſhodžołanje kónz měč. Běda potom njeplódny! ſenjeze, ſmil ſo nad nami a ſpožež hnady, ſo eži we wérje plody pſchinjeſem.

Hamjeń.

Ranisch ſpěw.

Jesu, mila ſernicžka,
Wſchego ſwěta jažnotu!
Roſkweč naſchu wutrobu,
Sacžer hřečha mrokotu.

Twój blyſčej, kraſna ſernicžka,
Sſlónčnu jažnoſež pſcheſaha;
Twoje ſwětlo miloſež
Tyžaz blónzow njehažnje.

Twojich pruhow jažnotu
Ma, ſchtož kholdež ſa tobu;
Nōž ty do dnja pſheměnjeſch,
Sbóžnu radoſež wobradžeſch.

Twoje hnadne blyſčenje
Troscht nam ſežele w ſrudobje;
Symne hrěje wutroby,
Duja horja wichory.

Duž, o rjana ſernicžka,
Wſtaj naſcha ſwětlinu;
Njech tež ſwěčiſh pohanam,
Pucž jim jažniſh k njebežam!

K. A. Fiedler.

Podarmo je, ſo wy jěſež ſwój khlěb ſe staroſcemi, pſchetož wón dawa jón ſwojim pſchecželam w ſpanju.

Pſ. 127, 3.

Ahudý muž w Čechach, kiz žaneje ſaſlužby njeſeſe, dyrbjeſe na dohlí čaſh wot doma hicž a ſwoju žonu, kotař bě jara bohabojoſna, ſi džeſčom domach wostajicž. Po čaſju tež ta žona žaneho džela njeſeſe, doma njeſeſe, žaneho khlěba wjazy a proſhyč hicž ſo hanibowashe. Hijo bě jedyn džen ſe ſwojim džeſčom bjes jědže byla a hłodnej dyrbjeſtej lehnyč hicž, a tak tež druh džen; to džeſčo ſ hłodom plataſche a žaloſeſeſe wo khlěb; macž panu na ſwojej koleni a proſhescze Boha wo pomož, a jejna wutroba bu počna doverý, ſo budže Bóh pomhač, ale pomož njeplodže tež na tsecžim dnju, a macž a džeſčo džeſčtej hłodnej lehnyč, to džeſčo ſo njechacze ſpokojicž, ale žaloſeſeſe hłoda dla; macž ſo ſ nowa k Bohu modlesche a duž bu ji w duchu ſlubjene, ſo budže Bóh pomhač. W tutej nožy wudža pač ſo jenej pſchecželnigh wo tej wulkej nuſh a staroſeſi teje macžerje a teho džeſča. Ta ſama ſtaže do dnja, nabra khlěba jejow a muki, tak wjele hacž móžesche ſobu wſacž, a khwatajo džeſče k tej khudej žonje, kiz na pol hodžiny daloko wot njeje bydlesche, tam ſo do thěže nutſ ſlapajo ſawola: „praj mi tola, ja eže Bože dla proſhu, je temu tak? mi je ſo w nožy džalo, ſo wój nježo jěſež nimatej?”

— S hnutej wutrobu, s placzithymaj wożomaj wsa wona pschi- nježene a wot Boha wobradzene dary, a s nowa bu psches to we ſwojej wérje a dowérje k Bohu poſylnijena, fiž drje ſwojich pruhuje, ale ženje njesapomina a njesakomdža.

Puczowanje po Božim pišmje abo lajle myſzle nadendzech, Boże ſłowo czitajo.

Podawa ſwérny czitar „Pomhaj Bóh-a“.

1. knigi Mojsaſkowe, 42. stav. (Pokraczowanje.)

16. Poſczelcze jeneho s waſz, so by waſchego bratra ſem pschiwiedł, wy drugi paſk wostańce mjes tym tu jeczi a wostańce mi ſa rukowanje. Tak chzu ja ſpystacz waſche ręcze, hacž ſeže prawdu ręczeli abo hacž njeſcze. Teli paſk jeho ſem njeſchi- wiedzecze, dha ſeže wy, tak wérne je ſarao ſiwy, wobhonjerjo a tak mam ſo wam podacž, ſchtož je na tajke ſhrēchenje poſtajene.

Tak daloko je ſoſej p r e n j e, ſchtož ſu bratſja něhdý na nim ſhrēchili, hdýž jeho jako nanoweho wobhonjerja pschimychu, ſo bych u jeho ſadajili, nad nimi woſpietowaſ; wón je jich ſa wob- honjerjow woſnamjeniſ, kotreñ ma ſo wotprawjenje doſtač. Czim naſylniſche a njeſprawniſche bě tajke winowanje, czim bōle bě ſa nich i pschičinu, ſo ſo dopomnichu na njeſprawniſez ſwojeho něhduscheho winowanja.

Hiszcze ſleduje d r u h e: Kaž ſu jeho něhdý do jamy czibli, a kaž je wón tam měl njeuprajnu ſtyſknoscz pscheczerpicz, tak je wón jich do jaſtwa ſadžiſ, hdžez mějachu někotre dny wulku ſtyſ- knoscz wutracz, ſchto budže dale ſ nimi. Tehdy ſapoežnu tež ſa- węſcze ſo dopomiež, na ſtyſknoscz ſwojeho bratra a na wulkoscz ſwojeho hrécha.

17. Duž roſzohnowa ſo ſ nimi, to praſižy, a džeržesche jich hromadze w jaſtwe tſi dny.

Tak mózachu woni woptacz, ſchtož bych u ſaſlužili, a tak czyscze jich k poſueze ſbudzicž. Tajfa ſurowoſcz ſoſejowa bratram ſawęſcze lepje hojeſche a bě ſa wſcho, ſchtož je ſo poſdžiſcho ſtaſalo, ſobniſche, hacž hdýž by jim hnydom wſcho wodaſ, domiž njebečtu hiszcze ſwoju winu ſacžuli.

S dobom je drje tež czyl ſadžewacz, ſo njebychu ſo bratſja traſch ſ Egypczanami ſechli a ſzanno psches nich ſpodziwny woſhud ſkježazeho czlowjeka ſhonili a tak na pucz pschihili, ſo njeje tutón czlowjek žadyn druhi, khiba ſoſej, wot nich do Egyptowskeje poſchedat̄.

18. Na tſeczi dženj paſk, hdýž bě ſo je ſwojimi tolmacžerjemi do jich josiwa podaſ, džesche wón k nim: Chzecze-li wy ſiwi wostacz, ſo byſcze ſo wot podhlada, ſo ſeže wobhonjerjo, wuſhwobodžili, a tak ſwoje ſiwiſte wukhowali, dha czjucze tak, kaž bym wam wón dan poſki: pschiwiedzce ſwojeho najmłodscheho bratra ſem; poſchetož ja ſo Boha boju; wy ujetrjebacze ſo ani ſwojeho bratra dla, ani waſz dla bojecz, jeſli ſi wami wſcho w rjedze, doſkelž bym bohabojaſny czlowjek, a njeſzym ſ thranom.

Sa tutymi ſłowami je horjaze czucze ſkhowane: ja bym wam a waſchej wérje bližiſti, dyžli wy ſnajecze. Sso wě, ſa nich, ſa bratrow wopſchija ſłowo jenož ſmyžl, ſo je won pobožny a ſwědomliw czlowjek, kotrež njeſudži jenož podhlada dla.

So by ſwoje wiſpytowanje dokonjal, dyrbí ſoſej Benjamina ſe ſwojimi bratrami ſem ſwiesz. Bjeſe wſchego dwela je ſoſej częſko bylo, ſo je wot nana tež hiszcze dyrbial tutón wopor žadacz. Tola wón ma dobru nadžiju, ſo ſo wſcho poradži a k dobremu ſonzej dónidze, a hladajzy na kraſny ſon, ſkrobli ſo, ſo na njeſhto ſwazi.

19. Teli ſo dha ſeže ežežni a ſo ſu waſche naležnoſce ſe dobroym rjedze, dha poſczelcze domoj, tola niž jeneho ſ waſz, hdýž tu drugi w jaſtwe wostanu, jako bym wam wón dan poſki; ale ja chzu miły bycz ſ wami; wostajcze runje na wotpaſk waſchego jeneho bratra ſwjasaneho w tutym waſchim jaſtwe; wy drugi džewjecz poſk džicze a pschiwjeſe ſe dom, ſchtož ſeže na kupili psche hłod, ſo njebychu waſchi traſch doma tradali.

20. A pschiwiedzce, pschiwiedzce-li ſaſo ſem, waſchego młodscheho bratra ſe mni, dha chzu waſchim ſłowam wericz, ſo byſcze njeumrjeli; poſchetož njeſwolicze do mojego poruczenja, dha waſz hnydom tudy ſkhowam a ſaradžu ſebi ſ wami, kaž ma ſo ſ wobhonjerjemi ſaradžicž. A woni tak czinachu, ſlubiwſchi, ſo chzecza po jeho poruczenju ſo ſložicž.

21. Woni paſk, wobjeczi zyle wot czucza, kotrež jich wutroby jimaſche, a ſ tym ſabyschi, ſchtož je pschi nich, mjes ſobu prajach: ſawęſcze, ſchtož naſ ſetkole poſeñdze, ſo naſchim ſłowam nichtón njeſeri a ſo naſ ſu tak ſurowe tycza, to je khostanje, ſo bym ſo na naſchim bratrze poſchehrēchili, hdýž my widžachmy tycznioſez jeho dusche, jako naſ proschesche, a my njechachmy jeho wuſhyscheſz. Teho dla pschiwiedzce ſetkole na naſ ſtyſknoscz.

To czinisch th, ja mjelečju; duž pomysliſch ſebi, ſo bym twojego runja, tebi podobny; ale ja chzu tebi dowieſcz a tebi to poſched woczi ſtajicž (Pſ. 50, 21).

Tež na bratrow běchu Bože wodženja wulzy ſtukowale, ſo běchu wobjeczi wot czucza, ſo Boža prawdoſez na ſemi wſcho ſaruna.

22. Ruben jim wotmoſwizy džesche: Njeprajach ja wam, hdýž džach: Njeprachehrēchili ſo na hólzu, a wy nočzyscze poſluchacze, ſo byſcze moje wotpohladu ſroſumili a ſo njebyſcze ſo dale na bratru poſchehrēchili, hdýž běſcze jeho hižo do jamy czibli? Glej, ſetk budže tež jeho frej pytana, jako bychmy jeho wopravodze ſadajili.

Bože mudre wodženje ſwiedze, hdýž je czlowjek ſ hórkim poſchehrēchenjom tajke abo hinajſche khostanje ſaſlužil, ale ſo jeho ſminy, ſo ſo jemu pschi něčim druhim, hdžez je bjes winy, někaſte njebože doſtanje.

23. To ſjawnje praſižy woni paſk njeviedzach, ſo by ſoſej jim roſumil; poſchetož wón ſ nimi psches poſcheložerja ręczeſche, a tak woni měnachu, ſo wón jich ręcž njerouſum.

24. A wón, wobjath wot ſnitskowneho hnučza, wuſhyschawſchi poſutne wiſnacze ſwojich bratrow ſo wot nich wotwobroči a plakacze. Tak poſk ſo po khrili ſaſo k nim wobroči a ſ nimi ręczeſche, ſo by ſebi daſ wot nich wobkueſcie, ſo woni do teho ſwola, ſchtož bě ſebi wot nich žadaſ, wsa wón ſ nich jako teho, kotrež by měl jaty w jaſtwe woſtacz, Simeona, a wuwjasa jeho poſchel jich wočomaj, jim tak hiszcze jažniſho jich něhdusche njeſlukki poſched woči ſtajizy.

Joſej je wſchón hnuth, dopomniwschi ſo na Bože ſpodžitwne wodženja a na muſu ſwojich bratrow.

Widžiſh drje, ſchto Khrystuſ, naſch knies ſacžuva, hdýž wón ſwojich khosta, kajka ſahaza pěz wulkeje luboſcze tam je?

Simeon, kotrež bě hroſnoſeſze w Sichemje ſwiedl, bě bjes dwela tež ſ nawjedníkom byl, hdýž běchu ſo bratſja na Joſefa walili.

III. 25.—28. Joſej poſczele ſwojich bratrow ſe ſitom a ſ pjenjeſami domoj. Duž po puczu dohlada ſo, jedyn ſ nich wotwiaſawſchi ſwój měch, na pjenjeſy, ſtrádžu do njeho ſapoſožene. Drugi ſo ſ tym tak poſtróža, ſo ſebi ani njeſwaža, ſo bych u do ſwojich měchow poſladali.

25. A Joſej, wupuſchczij druhich ſ jaſtwa, poruczi ſwojemu domownikej, ſo bych u jich měchi ſe ſitom napjelnili a ſo bych u jich pjenjeſy ſ dobom jim ſaſo dali, kóždemu je do jeho měcha poſožiſ, a ſo bych u jich jědž na pucz dali, ſo njeby jim trjeba bylo, hižo duž po puczu ſ měchow ſo ſiwič. A ſta ſo tak.

Sda ſo, ſo je domownik někaſki Egyptowski czlowjek byl, kotrež je psches Joſefa Boha ſpřinał, a kotrež je ſo Joſefej ſe wſchel ſwěru podaſ, ſo je jemu Joſef mohł po něčim ſwoje ſaradženja ſdželicž.

Niž jenož je ſo Joſefowę czucze ſpječowało, ſo by ſe ſwojimi bratrami a ſe ſwojim nanom wo khléb wifowaſ, wón czyscze ſo tak tež ſ nanom někaſ a po něčim ſrěčecz, a jemu poſkaſacž, ſo je někaſka jemu pschihilena wutroba, kotrež je tu ſaplecžena, a wón je ſo nadžał, ſo wſcho, ſchtož bě ſetkole tak ſaplecžene, a dobremu ſonzej dónidze.

(Pokraczowanje.)

Njevnistawaſ na nadžiju roſkywacž.

Wěſth duchowny w Pomorskej, fiž je w lěće 1783 wumrjel, běſche w ſwojej wulkej woſhadze tſi lěta dželaſ, ale wot ſwojeho ſwěrnu džela ſaneho ploða njevidžesche. Wón ſebi myſleſche, ſchtož njevidži, to tež tu njeje. Teho dla wón woſamknj, tutu woſhadu wupuſchczicž. Hižo běſche wón ſwojim woſhadnym na pschichodnu njeđzelu ſwoje poſlednje woſhalne předowanje pschi- poſjedžil, dha wón na jenym tych poſledních dnjow, kotrež czyscze ſetk ſaſtře ſtuceje woſhadu woſtacz, wječor psches wječ-

dżesche. W korezmje bęsche hara, kaž pschezo. Wón ʃo ʃam pschi ʃebi woprascha, hacž dha néhdże Bože wérnoscze ʃjawnie doſcz przedował njeje, a hacž teho dla njeje ʃam wina na tym jara wulim ʃlaženju swojich woſadnych dżesči? Potom pak won do pola won pschińdže, a schto won tam ʃlyščeſche a widžesche? Jedyn hólczez ležesche tam mjes žitom na swojim woſliczu a ʃo jara horzo modlesche. Tón predař ʃt njeju dżesche, ʃo jeho pracheſche a bórzy ſhoni, so tón hólczez njeje jenicžki modler w jeho wulkej woſadze, ale so ſu hiſhčeze na ſchyrzeſci druhich ʃt runje tajfemu duchownemu będzenju ſbudżeni, so bych u ſwojich duschow ſbóžnoſcž pytali, so pak to, schtož bě ʃo w nich podało, psched druhim mjelečo džerža. Hiſhčeze tón ʃam wječor ʃo tucži ſbuđeni ſeñdžechu a duchownego wophtacz džechu, so bych u jemu woſhwédečili, kaž ſrudni ſu, so chze wot nich czaňnycz. Nasajtra ſjednocžichu ʃo ſ tutej hromadku pobožnych duschow ſtari a młodzi ſ teju dweju tam ſafarowaneju wžow a wſchitzu ſwojego ſwérneho paſthryja ſyhlami proſchachu, so by tola hiſhčeze poſa nich woſtač chzyl. Ale kaž budžesche won tež nětk ʃo wot nich dželicž moħl, hdž tajkele rjane a bohate płodny ſwojego džela widžesche a wſchitzu chzichu jeho taſle radny we woſadze ſdžeržecz. Won ſlubi, so chze woſtač, a mjeſche nětk bórzy wježele, so ſkoro zyla wjež, w kotrejž býdlesche, ʃo ſ sprawnemu ſcheczijanskemu ſiwenju woſroči a ſo móz evangeliya tež na woſydleryach teju druhemu wžow ʃo mózna woſokasowaſche. Jedyn muž, kotrehož bęsche Boža hnada mózne ſapſchiala, wſchitkich ſwojich domjazych wokoło ſebje ſhromadži a jím wo tych ſkutkach poſyedaſche, kotrež bęsche tón knjes na jeho duchu cžinil. Tute počinkti a ręče teho muža zylu wjež do hnucza pschinjeſchchu; wſchudžom w domach a na polach bęsche wſcho połne nutrnoſe, modlitwy a Božej kħwalby, a tón ſbožowny duchowny mjeſche nětk doſcz cžinicž, hdž ſt njeju pschińdžechu, ſwoje hręchi ſpoſyedacz, kranjene ſublo ſt njeju noſchachu abo ſwoje ſkóržby poſyedachu abo pak psched nim Boha kħwalachu ſa ſublo, ſ kotrejmiž bęsche jich woſdarił. We tym wſhem bęsche knjesowa ruka a to cžiche ſchumjenje jeho Ducha ſpósnacz. Ale niz doſcz na tym, so ʃo tutej woſadze tajkele wulfe ſbože doſtaſche, to żohnowanie, kiž bęsche na ludzi tam pschiſchlo, ʃo tež na zuſych wupſcheczeraſche. Bórzy bu ſnajomne, ſajke wulfe pschemenjenje bě ʃo w tutej woſadze podało; duž woſebni a niſzy ſt druhich woſadow pschińdžachu. Woni pschińdžechu, widžachu a ʃlyſchachu, a ſ hnutej a pscheſwédečenej wutrobu ſažo dom džechu. Wjele bu jich psches to zyle a na woſtajne ſt prawemu ſcheczijanskemu ſiwenju dojedzenych.

Hdžez pak ſwiaty Duch ʃo dželawny poſaſuje a ſt ſiwenju ſbudžuje, tam ʃo tež njeſcheczel ſběha a ſchleredži pschečiwo pobožnym. Taſ je pschezo a wſchudžom bylo, a tak bęsche tež jow! Tež tucži pobožni dyrbjachu wot wonka wſchelaku kħiwiđu czerpječ, ſebi ſle a wopacžne poſyecze lubicž dacž, kiž ʃo na nich wunoschowachu. K temu tež hiſhčeze to pschińdże, ʃo ʃo zyrkej, ſara a džesacž druhich kħejow psches Boža njev jedro woſpalichu. Duchowny, kotrež runje doma njebęsche, psches tutón woheń wſchitko ſhubi a ničo njeſhrowa, hacž draſtu, kiž mjeſche na ſebi.

Ale jeho wježele woſta njehnute w tym knjesu a jeho paſthyska ſwérnoſcž njeſhemenjenja, ſ kotrejž ſwojim džecžom ſlužesche. Wſchitzu druh, kotrejž bęsche to njeſbože poſeschlo, runje taſ ſtroſchtnej czerpjaču. Žena žona ničo njevoplakowaſche, hacž to, so bęsche ſwoju lubu bibliju ſhubila, a ſo ſažo wježeleſche, hdž druhu ſhubjenu doſta. Jedyn bur, kiž bu pschi tym woſnju praſhany, kaž je jemu woſolo wutroby, woſmolwi: „Bóh budž kħwalemy! won naſchich pschibohow w kurje horje hicž dawa; cžim krafniſchi budž nětko won, tón wérny Bóh, ʃo mjes nami ſjewiež!“ Jedyn druhi, kotrehož kħeža ſtejo woſta, ſt placžithmoy woſzomaj ſt ſwojim woſpalenym bratram džesche: „Waž je Bóh jaſo ſwoje lube džecži kħoſtał; wy nimacže žarowacž!“

Psches wſchitkle hanjenja, kiž jich horjazeho ſcheczijanstwa dla na ſtaru tuteje woſady džechu, buču woni jeno pschezo horzyschi w ſlužbje teho knjesa. Njeđelu po ſemſchach hoſpodarjo ſe ſwojimi ludžimi w nutrnej modlitwie domach ſawostachu. Najmjeſtich hrečhow dla bęch u wutroby ſehibowane a tež jich ſwétne wſchi dyrbjachu na tej ſwérnoſci, ſ kotrejž tucži ſlužachu, widžecž, so bě druhu nowy duch do tych ludzi ſacžahn̄. Pschi ſjawnym džele žaneho woſledžbowarja wjazy njetriebachu, pschetož zyle ſhami wot ʃo wſchitko ſwernje a po ſwědomnju cžinjachu, ſchtož mjeſachu ſwojemu knjeſtwu cžinicž. To pschińdże ſt teho, so woni nětko niz knjeſtwa, niz cžlowjekow dla cžinjachu, ſchtož cžinicž mjeſachu,

ale Bože dla, w Božim mjenje!

O kaž rjenje by na ſemi bylo, hdž bych u wſchitzu ſudžo wérni ſcheczijenjo byli! Teho dla proſhym wſchitzu: „Pſchińdże ſt nam twoje kraſtvo!“ Schtož pak wuežicž ma, njech ma prajene; „Rano ʃyj ſwoje ſymjo a na wječor njeſchecſtan ſe ſwojej ruku; pschetož ty njewesch, hacž to abo tamne ʃo radžicž budž; a hdž by ʃo woſoje radžilo, dha by hiſhčeze lepje bylo. ſswětloſcž je ſlōdka a luba węz woſzomaj, na ſlōnzo hladacž.“ (Préd. Gal. 11, 6. 7.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

Hiſhčeze junfróz lubnych czitarjow na Gustav-Adolfski ſwiedzeń ſedźblivych czinimy, kotrež ſměje ʃo 1. oktobra w Poſchi-zach. Sſerbske ſemſchenje ſapocžne ʃo popoldnju w 2 hodž. a budž pređowacž knjes duchowny ſencž ſ Rameniza, a w 1/24 hodž. němske pređowanje ſt pređowanjom knjesa duchownego dr. ſebera ſ Budyschina. Lubi Sſerbia, hotujče ſo w prawym cžaſu na ſwiedzeń ſkutka evangelskeje luboſcze, ſo by wophtanu był.

Provinzialne towarzſtvo ſa ſnutſkowne miſionſtvo ſměje ſrijedu 24. ſeptembra ſwoju lětnu ſhromadžiſnu w Budyskim gymnaſiju. ſhromadžiſna ſapocžne ʃo popoldnju w 4 hodž. Knjes farař rhęcer ſatub ſ Mjeſhwacžidla jako měſtopſchedbida provinzialneho towarzſtwa lětnu roſprawu poda. Wo poſkładnizu budž roſprawowacž knjes dwórfki radžiczel Sachſa a ſměje ʃo pschi tym woſamkjenje, kaž ʃo pjenieſy na wſchelake wuſtaru ſnutſkownego miſionſtwa naſcheje Lužiſy roſdžela. Na to ſežehuje pschednoſch ſo „ſtejſchežu wuměſtwa w ludowym ſiwenju“ psches knjeſa duchownego Laſſona ſ Barlina. Tale ſhromadžiſna njeje jenož ſa duchownych a mjeſchjanow, ně, wona je ſa wſchitkich, kotsiž maja cžoplu wutrobu ſa ſwiaty ſkutki miſionſtwa, kotrež ʃo ſtara ſa hubjenych a ſabluženych w naſchim ludu.

Maleschanska wuežerska konferenza mjeſche ſrijedu 16. sept. ſhromadžiſnu, w kotrejž mjeſche knjes wuežer Ebert ſ Pſhovjow pschednoſch ſo ſchłodnoſczi džecžazeho ſiwenja w ratařtvo. Won woſrasowaſche wulku ſchfodu, kotrež naſche džecži czerpja psches njevoſhlađniwoſcž starskich a woſladowarjow, pola kotrejž ʃo wotcžahnu. Tež ſ teho wuroſeje wulka ſchfoda, ſo džecži ſjawnje ſi doroſčenym hromadže dželaja a dyrbja hroſne ręče ʃlyſhceč. Starschi pak ſu druhu tak njeromu, ſo ſwoje džecži rano w 4 hodzinach ſ ſoža honja a ſo dyrbja, předy hacž do ſchule du, młodziež abo druhu dželo woſtaracž. Kaž móže tajke džecžo potom w ſchuli kħmene bycz a něſhto naufnycz? So džecži w raiſhich hodzinach dželaja do ſapocžatka ſchule, mělo ſu ſ zyla ſakſacž. Tež njeſměle džecži na robocze ſi doroſčenym hromadže dželacž a tež niz bjes naſladowarja bycz. Wuſnacž ʃo dyrbji, ſo je ſo temule njeđostatke hižo na wſchelakich knjeſich dworach woſpomhało, dokelž maja džecži dobrzych naſladowarjow. Pschi dlęſſhim roſrěčowanju wo pschednoſch ſo tutej ważnej naležnoſczi ſo ſ dobrym prawom wuſna, ſo ſakoniſke poſtajenja mało pomhaja, hdž starschi ſami ſwoju ruku ſt woſwobročenju tuteje wulkeje ſchfodny njeſloža. Starschi maja psched Bohom ſamolwicž, hdž ſwojim džecžom na cžele a na duchu ſchłodowacž dawaja. Džecži ſu dar Boži a chzedža jako tajki waženij bycz. So bych ſtarschi ſebi prawje roſpomili, ſajku ſchfodu naſche džecži pschi tajkim njevoſhlađniwym wuſužiwanju ſt dželu czerpja, budž ſo lubnym czitarjam roſhlađne naſtawki w naſchim „Pomhaj Bóh“ podacž, kotrež njeſt bjes ſacžiſcheža njevoſtanu. To budž najlepſhi pucž ſt pomožy.

Dalishe dobrowolne dary ſa woſhe armeniſke ſyrotu:

N. N. ſ Pſchiwicž . . . . . 3 hr. — np

W mjenje woſhich ſyrotow wutrobný džaf.

Gólez, redaktor.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož poſa knjesow duchownych, ale tež we wſchek pschedawacž „Sſerb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtacž. Na ſchitwórcz lěta placži won 40 np., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 np. pschedawaju.